

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ RAW MATERIALS INITIATIVE

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Χ. ΚΑΒΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γ. Δ. Σ.Μ.Ε.

Αποτελέσματα των εργασιών του Working Group της Ε.Ε. Exchanging Best Practices

Οι αδειοδοτήσεις των εξορυκτικών έργων εξαρτώνται κύρια από:

- Μεταλλευτική πολιτική.
- Πολιτική χωροταξικού σχεδιασμού σε σχέση με τις πρώτες ύλες.

Η διαδικασία αδειοδότησης απαιτεί τρία βασικά χαρακτηριστικά από τη Δημόσια Διοίκηση:

Διάγνωση - Κατανόηση – Σιγουριά

Το τρίπτυχο που πρέπει να καθορίζει τι πρέπει να προσκομισθεί ώστε να παρθεί η άδεια έρευνας ή εκμετάλλευσης και το πώς αυτά θα αξιολογηθούν.

Η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να εγγυάται ότι η διαδικασία αδειοδότησης θα είναι:

Αξιόπιστη – Κατανοητή από όλους – Προσπελάσιμη από όλους – Αποτελεσματική – Προβλέψιμη – Εστιασμένη σε προτεραιότητες

Η διαδικασία είναι αποτελεσματική όταν:

- Ενοποιούνται επιμέρους απαιτήσεις ή επιμέρους άδειες.
- Εκδίδονται από μία αδειοδοτούσα αρχή.
- Γίνονται παράλληλες ενέργειες στη συνεκτίμηση όπου απαιτείται, στις επιμέρους φάσεις.

Καλή πρακτική από Γερμανία:

Ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο αδειοδότησης λειτουργίας για τα εξορυκτικά έργα (συμπεριλαμβάνει και τις ΜΠΕ και την λειτουργία και την Υ&Α).

Ενιαία Υπηρεσία Μεταλλείων που είναι υπεύθυνη για την αδειοδότηση των εξορυκτικών έργων.

Καλές Πρακτικές πολλών Κρατών Μελών:

- Παρουσίαση – συζήτηση του project με την αδειοδοτούσα αρχή πριν την κατάθεση του φακέλου.
- Ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη (τοπικές κοινωνίες, φορείς) στα πρώτα στάδια, πριν την κατάθεση της ΜΠΕ στην Δημόσια Διοίκηση.
- Δεσμευτικός χρόνος για την ολοκλήρωση κάθε φάσης αδειοδότησης.
- Η αδειοδότηση ελέγχεται σφαιρικά ώστε να εξυπηρετούνται και οι τρεις πυλώνες της Βιώσιμης Ανάπτυξης (αντίθετα από Ελλάδα).

Σουηδία:

Κεντρική αρμοδιότητα στην αδειοδότηση, στον έλεγχο λειτουργίας όπως και στις ευθύνες μετά το κλείσιμο στις Επιθεωρήσεις Μεταλλείων.

Πρόταση Πανεπιστημίου Leoben

Χρησιμοποίηση κωδίκων πρακτικής και καθοδηγητικών οδηγιών από την Δημόσια Διοίκηση για την καλύτερη αντιμετώπιση της αδειοδοτικής διαδικασίας και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εξορυκτική δραστηριότητα.

Συνεχή κριτική αποτελεσματικής εφαρμογής νόμων.

Αδειοδοτήσεις Ελληνική πραγματικότητα

**Χαρακτηριστική περίπτωση η αδειοδότηση
εξορυκτικών έργων κατηγορίας I υποκατηγορίας 1**

Φάσεις αδειοδότησης

1. Κατάθεση φακέλου ΜΠΕ στο ΥΠΕΚΑ.
2. Ορίζεται χειριστής του φακέλου μετά από 6 μήνες.
3. Εάν τα στοιχεία είναι πλήρη διαβιβάζεται σε:
 - Υπουργείο Πολιτισμού.
 - Δ/νση Υδάτων του ΥΠΕΚΑ.
 - Δ/νση Δασών του ΥΠΕΚΑ.
 - Δ/νση Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ.
 - Ενίοτε στην δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης.
 - Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ (εάν αφορά προστατευόμενες περιοχές).

- Γεν. Δ/νση Φυσικού Πλούτου του ΥΠΕΚΑ.
- Αντίστοιχο Νομαρχιακό Συμβούλιο που διαβιβάζει σε αντίστοιχους Δήμους.

Με το νέο σύστημα Καλλικράτη όλα αυτά χρήζουν επαναπροσδιορισμού.

4. Τα Νομαρχιακά και Δημοτικά Συμβούλια καθυστερούν σημαντικά να γνωματεύσουν επί της ΜΠΕ. Λόγοι:
 - Ανύπαρκτη πολιτική ορυκτών πόρων από την Πολιτεία.
 - Ανύπαρκτος ή ελλιπής Χωροταξικός Σχεδιασμός σε σχέση με πρώτες ύλες και άλλες χρήσεις γης.
 - Άγνοια αντικειμένου, διαδικασιών και κανονιστικού πλαισίου.

- Αντιτιθέμενα συμφέροντα.
- Πολιτικό κόστος.

Οι Δήμοι καθυστερούν ιδιαίτερα ή συνήθως δεν γνωμοδοτούν επί του έργου.

Τα Νομαρχιακά Συμβούλια συνήθως γνωματεύουν εάν συγκεντρώσουν τις απόψεις των Δήμων.

Εάν δεν παρθεί απόφαση (σύνηθες) σε διάστημα 1 έτους η διαδικασία προχωρεί σε επόμενη φάση.

ΣΥΝ.

-
5. Εάν το Νομαρχιακό Συμβούλιο γνωματεύσει αρνητικά και τεκμηριωμένα (πράγμα σπάνιο) τότε το ΥΠΕΚΑ ζητά από τον φορέα πρόσθετα στοιχεία.
 6. Επαναδιαβιβάζονται προς γνωμάτευση στο Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Διάρκεια 4ης, 5ης, 6ης φάσης από 8 μήνες έως 1,5 χρόνο.

7. Συγκεντρώνονται οι γνωματεύσεις των συναρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών (η μοναδική περίπτωση διαδικασίας εκ παραλλήλου με τους ΟΤΑ).

Συν.

Συνηθέστερες εμπλοκές:

- Υπουργείο Πολιτισμού – Νόμος περί Προστασίας Αρχαιοτήτων:
 - Δέσμευση μεγάλων περιοχών για αρχαιολογική έρευνα.
 - «Οπτική επαφή με μνημείο».
 - Μεταφορά για τελική γνωμοδότηση στο ΚΑΣ.

Χρόνος τελεσιδικίας τουλάχιστον 18 μήνες.

Συν.

➤ Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Πλούτου:

Εάν το έργο εντός Natura τότε η διακύμανση είναι από **μη** απάντηση, αρνητική απάντηση έως απάντηση εντός 1 έτους.

Συνήθης πρακτική η απόρριψη του έργου ή η μη απάντηση.

Υπάρχουν projects για τα οποία ποτέ δεν δόθηκε απάντηση.

8. Συγκεντρώνονται όλα τα προηγούμενα στο τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων του ΥΠΕΚΑ, γράφεται το σχέδιο ΚΥΑ και υπογράφεται από τον τμηματάρχη.

Απαιτούμενος χρόνος 5 μήνες.

9. Το σχέδιο ΚΥΑ στέλνεται για υπογραφή στον αντίστοιχο Γεν. Δ/ντη ο οποίος δεν δεσμεύεται με χρονικά όρια.

Σημαντικές καθυστερήσεις.

Απαιτούμενο διάστημα πλέον των 5 μηνών.

10. Στέλνεται για υπογραφή στον αντίστοιχο Γεν. Γραμματέα.

11. Το σχέδιο ΚΥΑ έγκρισης των Π.Ο στέλνεται για υπογραφή στα συναρμόδια υπουργεία.

Απαιτούμενο διάστημα κατ' ελάχιστον 5 μήνες.

12. Επιστρέφει το σχέδιο ΚΥΑ στο ΥΠΕΚΑ προς υπογραφή από τον/ την Υπουργό. **Άγνωσται αι βουλαί του Κυρίου.**

13. Εκδίδεται η τελική ΚΥΑ έγκρισης Π.Ο.

14. Κατατίθεται Τεχνική Μελέτη στην Γεν. Δ/νση Φυσικού Πλούτου του ΥΠΕΚΑ.

Απαιτούμενο διάστημα κατ' ελάχιστον 6 μήνες.

ΣΥΝ.

15. Κατάθεση ΚΥΑ έγκρισης Π.Ο στην Δ/νση Δασών της Περιφέρειας (σε περίπτωση επέμβασης σε δασική γη). Καθορισμός Δασικού ανταλλάγματος.

Κανένας χρονικός περιορισμός.

Απαιτούμενο διάστημα κατ' ελάχιστον 6 μήνες.

16. Έκδοση πρωτοκόλλου εγκατάστασης από Δασάρχη Νομού. Λόγω νόμου υπάρχουν δυνατότητες πολλών αυθαιρεσιών.

Συνολική απαιτούμενη διάρκεια ολοκλήρωσης της Αδειοδότησης από 3,5 έως 5 χρόνια.

Προτάσεις βελτίωσης

1. Εκφρασμένη, εστιασμένη μεταλλευτική – εξορυκτική πολιτική.
2. Αντίστοιχη χωροταξική πολιτική και χωροταξικά σχέδια εξειδικευμένα στην ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου.
3. Αναμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου αδειοδότησης των εξορυκτικών έργων. Πρέπει να δημιουργηθεί ενιαίο πλαίσιο αδειοδότησης – λειτουργίας – ελέγχου των εξορυκτικών δραστηριοτήτων. **Ένας νόμος που θα περιλαμβάνει από τα μεταλλευτικά δικαιώματα, την έρευνα, την εκμετάλλευση, τις επενδύσεις μέχρι την προστασία περιβάλλοντος και τα θέματα Υ&Α όπως και τον απαιτούμενο έλεγχο σε όλα τα προηγούμενα.**

4. Απόκτηση κριτηρίων της Δημόσιας Διοίκησης για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, κριτήρια ανάλογα με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του έργου.

5. Σύσταση ενιαίας υπηρεσίας αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΚΑ.

Η υπηρεσία αυτή θα έχει την ευθύνη για έγκαιρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση του φακέλου αδειοδότησης ενός έργου.

Θα αποτελείται από εξειδικευμένα στελέχη και θα επικουρείται από το ΙΓΜΕ, την Γεν. Δ/νση Φυσικού Πλούτου του ΥΠΕΚΑ και από διαπιστευμένους αξιολογητές.

Βασικά χαρακτηριστικά και αρμοδιότητες της υπηρεσίας αδειοδότησης:

- Πλήρη στελέχωση.
- Συντονισμός διαδικασίας.
- Έλεγχος πληρότητας μελέτης.
- Επαφή με όλους τους φορείς, τήρηση χρονικών ορίων.
- Εφαρμογή προτεραιοτήτων χωροταξικής και μεταλλευτικής πολιτικής.
- Σύνδεσμος με κάθε αιτούντα που υποβάλλει προς έγκριση τον φάκελο αδειοδότησης και ενημέρωσή του ανά φάση.

- Επαφή, έλεγχος, υποστήριξη, συντονισμός των περιφερειακών υπηρεσιών αδειοδότησης προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθολογική και με ενιαίο πνεύμα αντιμετώπιση των εξορυκτικών έργων στην περιφέρεια.
- Διαβούλευση με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων και το ΚΑΣ σχετικά με εξορυκτικά έργα.
- Για έργα εντός Natura θα αποφαινεται ειδική επιτροπή που θα αποτελείται από στελέχη της υπηρεσίας, του τμήματος διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, από ειδικούς επιστήμονες του ΙΓΜΕ και διαπιστευμένους εξωτερικούς συνεργάτες.

Απαντήσεις εντός 6μήνου.

Συν.

-
6. Τροποποίηση του ισχύοντος νόμου ώστε να περιοριστούν οι εμπλοκές με Δ/νσεις Δασών και Δασαρχεία. Η ειδική υπηρεσία αδειοδοτήσεων θα έχει την τελική γνώμη επί προβλημάτων που μπορεί να ανακύψουν με τις Δ/νσεις αυτές.